

POSTPANDÈMIA (II)

SERVEIS SANITARIS PÚBLICS: SATISFACCIÓ MODERADA

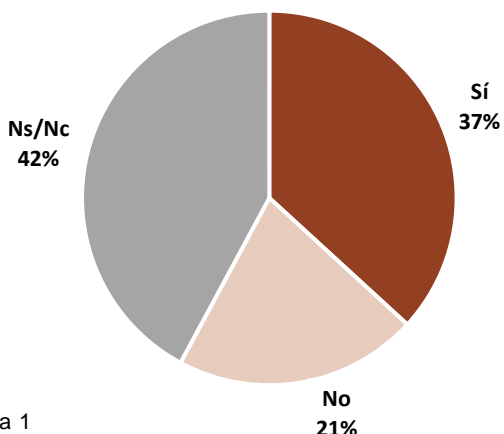
Amb aquest número de Quaderns Gadeso volem seguir prenent el pols a la ciutadania Balear en l'inici de l'era Postpandèmia (QG N° 396). En aquest segon número de la sèrie ens hem interessat a saber quin és el parer dels nostres conciutadans i conciutadanes en relació als Serveis sanitaris públics, des de l'atenció primària a la medicina especialista, la medicina hospitalària i els serveis d'urgències hospitalàries.

També hem volgut saber com es valoren, per part de la població de les illes, les restriccions que es van imposar, per part de les autoritats, per accedir als serveis de salut i, com no, un apropament a l'opinió ciutadana sobre les vacunes i la seva utilitat.

Sense cap mena de dubte, una de les imatges més icòniques que ens ha deixat l'emergència sanitària provocada per 'la pandèmia de coronavirus ha estat la de la població, no només a Balears sinó a tot arreu de l'estat, aplaudint des de les balconades per donar suport i agrair l'esforç de tantes i tantes persones, treballadores i treballadors dels serveis públics de salut, els i les quals, posant en risc la seva mateixa salut i les seves mateixes vides van fer front a la dramàtica situació que s'estava produint als hospitals i als serveis d'urgència de la nostra comunitat.

Aplaudiments a part, una altra cosa ha quedat clara. Malgrat l'esforç de totes aquestes persones, el nostre sistema públic de salut ha estat a punt de col·lapsar-se en diferents moments i per raons més que evidents. Entre elles la manca de personal, la manca de llits a les UCI hospitalàries i la palesa demostració de què malgrat disposar de les competències i que el sistema ha pogut aguantar el temporal, cal més inversió en sanitat pública. Cal que el nostre govern reclami al Govern d'Espanya el finançament necessari per dotar al nostre sistema públic de salut del múscul necessari per fer front a tots els embats que es puguin produir en el futur i als cos metge i d'infermeria de les capacitats, coneixements i protocols d'actuació necessaris per a desenvolupar-se amb eficiència i eficàcia davant les futures amenaces.

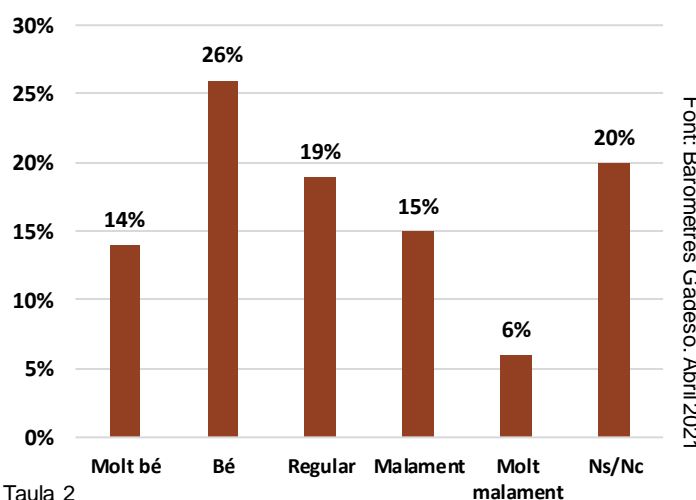
Esteu d'acord amb les restriccions establertes per accedir als Serveis Públics de Salut durant la pandèmia?

Font: Baròmetres Gadeso. Abril 2021

Taula 1

En general, com valoreu la tasca feta pels Serveis Públics de Salut durant la pandèmia?

Font: Baròmetres Gadeso. Abril 2021

Taula 2

ATENCIÓ PRIMÀRIA: BONA TASCA MALGRAT LES RESTRICCIONS

La por a l'expansió del coronavirus i als contagis va provocar que les autoritats sanitàries i el Govern Balear haguessin d'imposar una sèrie de restriccions que afectaven a l'accés als Serveis d'atenció Primària (PAC, Centre de salut i Unitats bàsiques de salut). En alguns casos contactar amb el metge o el personal d'infermeria o l'especialista es va convertir en una petita odissea i quan s'aconseguia fer, la pràctica totalitat de les vegades érem atesos per un/a metge o metgessa que no era el/la que ens atenia habitualment al nostre centre de salut. Malgrat tot les restriccions eren vistes com a necessàries, encara que amb el pas del temps i la millora de la situació han fet que una part de la ciutadania reclami l'atenció presencial dels pacients, alguns dels quals han vist, com a conseqüència de tot això, empitjorades les seves dolències.

Taula 3 Tenint en compte les limitacions del Sistema Públic de salut com a conseqüència de la pandèmia, com valoreu els següents ítems relacionats amb l'atenció primària?

	Molt bé	Bé	Regular	Malament	Molt Malament	Ns/Nc
Accés/Contacte	19%	27%	13%	8%	4%	29%
Tracte	21%	28%	12%	8%	5%	26%
Metge capçalera	20%	26%	10%	6%	5%	33%
Infermeria	17%	24%	7%	3%	2%	47%
Urgències PAC	19%	26%	14%	7%	6%	28%

Baròmetres Gadeso Abril 2021

La percepció de la nostra ciutadania en relació a la tasca realitzada pels Serveis d'Atenció Primària és pot considerar bona en línies generals. Malgrat, això una part de la població de les illes pensa que es van posar força traves per accedir al o la metge de capçalera i que es va fer un gra massa amb el fet de prohibir, en alguns moments, el poder accedir al PAC o al Centre de Salut, havent de fer ús dels telèfons habilitats ad hoc per poder contactar amb el metge i aconseguir una diagnosi dels problemes de salut que cada persona pogués tenir.

ESPECIALISTES: RELATIVA INSATISFACCIÓ

La medicina especialista ha estat, sense dubte la més perjudicada durant aquesta pandèmia, quedant reduïda als casos més urgents i que no podien acceptar un ajornament, donada la gravetat de les dolències dels pacients. Així, les consultes externes dels hospitals i els centres de medicina especialista, com ara El Carme, a la Rambla de Palma, van veure la seva activitat pràcticament paralitzada, cosa que va generar gran controvèrsia entre aquelles persones que necessitaven d'aquest tipus de seguiment de les seves malalties, però en cap cas es culpa als facultatius i al personal dels serveis, les crítiques van dirigides cap a les persones que van prendre la decisió, raonada o no, encertada o no, de reduir l'activitat d'aquests serveis.

Casos de cardiologia, neurologia, oncologia, etc. només eren atesos via urgència hospitalària i només s'ingressava a aquelles persones que realment ho necessitaven. Això ha motivat que algunes persones preferissin derivar els seus casos cap a serveis de sanitat privada que seguir esperant una millora de la situació que permetés la reobertura de les consultes externes i dels centres públics de medicina especialitzada.

Taula 4 Tenint en compte les limitacions del Sistema Públic de salut com a conseqüència de la pandèmia, com valoreu els següents ítems relacionats amb la medicina especialista?

	Molt bé	Bé	Regular	Malament	Molt Malament	Ns/Nc
Accés/Contacte	6%	14%	11%	6%	3%	54%
Tracte	19%	23%	10%	4%	2%	58%
Metge Especialista	17%	24%	8%	5%	2%	58%

Baròmetres Gadeso Abril 2021

HOSPITALS: GRATITUD ETERNA

Si algun servei de salut a les nostres illes, a la resta d'Espanya o fins i tot del món, ha viscut un autèntic infern i a patit en les carns dels propis treballadors i treballadores les conseqüències de la COVID-19, aquests han estat els centres d'atenció hospitalària i especialment les seves unitats de cures intensives (UCI) i els serveis d'urgència. Malgrat la gran tasca de totes les persones que formen part de la comunitat sanitària hospitalària s'ha posat en evidència que cal ampliar, millorar i dotar de recursos, tant materials com humans, els hospitals. Cal posar fi a la política de retallades i desinversió en la sanitat pública per afavorir interessos privats i recompensar com es mereixen a la gent dels nostres hospitals.

Taula 5 Tenint en compte les limitacions del Sistema Públic de salut com a conseqüència de la pandèmia, com valoreu els següents ítems relacionats amb l'atenció hospitalària?

	Molt bé	Bé	Regular	Malament	Molt Malament	Ns/Nc
Acompanyament	24%	39%	11%	4%	3%	19%
Tracte	37%	41%	5%	2%	0%	15%
Metges/esses	38%	38%	4%	2%	1%	17%
Infermeria	41%	37%	2%	2%	0%	18%
UCI	43%	30%	2%	1%	0%	24%

Baròmetres Gadeso Abril 2021

La paraula que millor pot definir la percepció dels nostres conciutadans i conciutadanes envers la tasca hospitalària durant el malson que ha suposat la pandèmia és la de **gratitud**, gratitud eterna per totes aquelles persones que amb el seu esforç han aconseguit salvar milers de vides, posant en risc les seves. Malgrat això, però, s'han posat en evidència les deficiències del nostre sistema hospitalari: manca de personal, de llits en les UCI, etc.

La política de retallades en sanitat pública, portada a terme per l'executiu de Mariano Rajoy, anys enrere, amb l'excusa de reduir el dèficit públic i impulsant una sanitat privada que s'ha desentès per complet de la pandèmia, ha acabat passant una factura que no ha estat més gran gràcies a l'esforç del personal hospitalari. Un personal al qual mereix unes condicions laborals i salarials molt millors de les que ja tenen, però sobretot l'agraïment etern de tota la ciutadania.

URGÈNCIES HOSPITALÀRIES: BONA FEINA

El que hem comentat en relació a la medicina hospitalària el podem fer extensiu als serveis d'urgència dels hospitals públics de les nostres illes. S'ha hagut de fer front a una situació complicadíssima amb una manca evident de recursos, molts dels quals es van derivar a l'atenció dels pacients afectats per la COVID-19, sovint amb la necessitat de doblar torns i treballar sense descans hores i hores degut a la manca de personal com a conseqüència de les baixes ocasionades per haver-se contagiat del virus.

Cal reforçar les urgències hospitalàries com a primer bastió de defensa contra aquesta mena d'amenaques, però també cal, i ara més que mai, reconèixer amb justícia la gran tasca de tots aquests i totes aquestes professionals, no només amb aplaudiments i copets a l'esquena, cal reconeixement salarial, facilitar-los el descans i dotar les urgències de més personal.

Taula 6 Tenint en compte les limitacions del Sistema Públic de Salut com a conseqüència de la pandèmia, com valoreu els següents ítems relacionats amb les urgències hospitalàries?

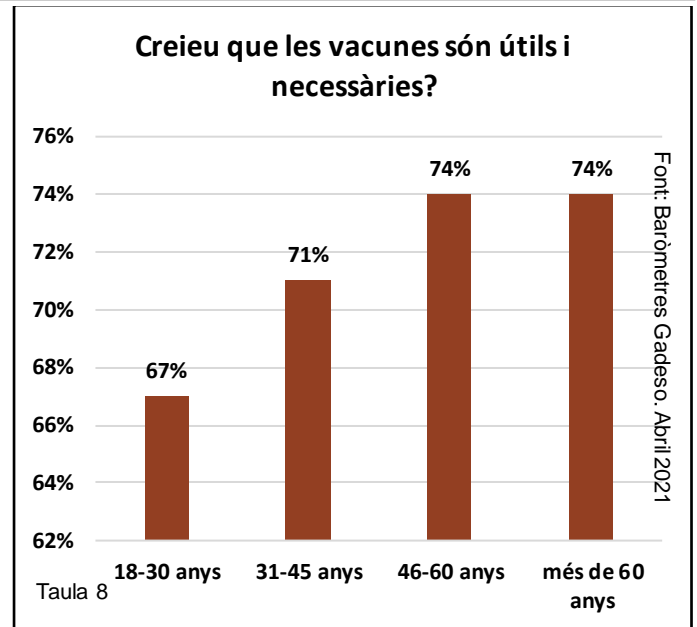
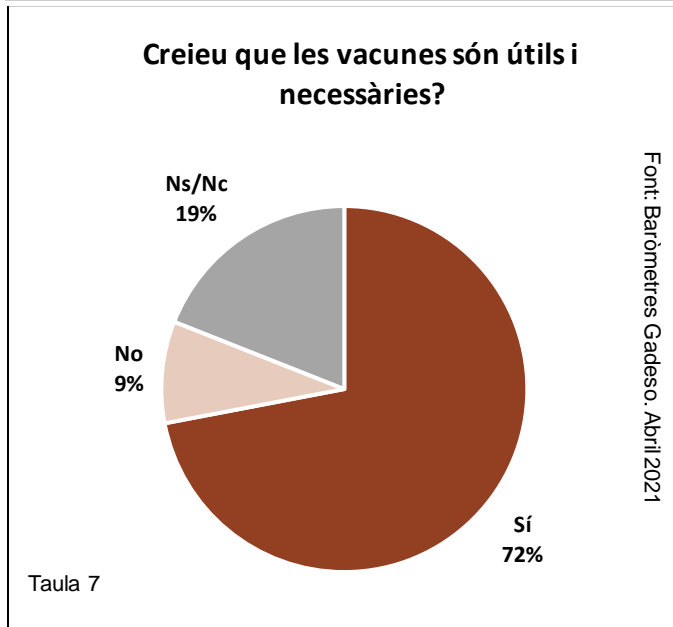
	Molt bé	Bé	Regular	Malament	Molt Malament	Ns/Nc
Accés/Contacte	28%	31%	9%	7%	4%	21%
Tracte	34%	33%	7%	4%	2%	20%
Rapidesa	21%	29%	15%	8%	6%	21%
Metges/esses	31%	35%	8%	4%	1%	21%
Infermeria	33%	36%	7%	4%	0%	20%

Baròmetres Gadeso Abril 2021

VACUNES: CONFIANÇA I ALLEUJAMENT MALGRAT LA CONFUSIÓ

Per acabar aquest segon repàs, postpandèmia, volem saber la percepció que la ciutadania balear té de les vacunes, la seva utilitat i la seva necessitat. La seva arribada a constituït, sense cap mena de dubte, una llum al final d'aquest túnel que semblava no acabar mai, però no ha estat absenta de controvèrsies, fins i tot entre la comunitat científica i sanitària.

Algunes persones, fins i tot personatges públics, han mostrat el seu desacord amb la vacunació, però sembla ser que el discurs anti vacunes no ha tingut calat entre la població.

Com podem veure a les taules 7 i 8, la gran majoria de la ciutadania de les nostres illes pensa que les vacunes són tan necessàries com útils. Especialment la gent de més edat, la qual ha estat la que, de manera més devastadora, ha patit les conseqüències de la pandèmia, sobretot en els residències geriàtriques.

També podem observar que entre la gent jove hi ha un cert rebuig a la vacunació, pot ser per desinterès o perquè el discurs negacionista hagi tingut un cert calat entre aquestes persones, però sigui com sigui la gran majoria té clar que cal vacunar-se i fer-ho el més aviat que sigui possible per, d'una vegada per totes, posar fi a aquest malson i recuperar la tan desitjada normalitat.

SIGUEM REALISTES
EL TASSÓ ÉS MIG BUIT
**NO TUDIS
L'AIGUA**

Tanca el grifó mentre t'ensabones,
et rentes les dents o t'afaites
No utilitzis el vàter com a paperera
Posa la rentadora i el rentavaixelles
només quan estiguin plens

Estalvia aigua tot l'any!

